

Udenrigsministeren (Poul Hartling): Må jeg først udtale min tilfredshed med, at vi i folketinget har fået en debat om disse store og vigtige spørgsmål. Jeg kan jo takke det ærede medlem hr. Poul Dam, som ved et spørgsmål for nogle måneder siden lige som førte det frem, og jeg har også lyst til at takke de ordførere, som har haft ordet, for deres indlæg. Jeg har jo nu haft lejlighed til at give min redegørelse, og derfor skal jeg forsøge uden unødige gentagelser at svare på så mange af de stillede spørgsmål, som jeg kan nå at overkomme.

Det ærede medlem hr. Niels Matthiasen og flere af de andre ærede ordførere, bl. a. hr. Stinus og hr. Sigsgaard, spurgte, hvorfor den danske delegation ikke stemte for resolutionen om at undersøge de restriktive forretningsmetoder udøvet af private virksomheder. Ja, der var en sådan resolution på UNCTAD-konferencen, som vi sammen med andre vestlige lande ikke kunne stemme for. Forklaringen er, at den forelagte resolutions tekst, som var udarbejdet af en kreds af u-lande med støtte fra østeuropæiske lande, var formet sådan, at den præjudicerede resultatet af de undersøgelser, man gerne ville have gennemført. De vestlige lande, og dertil hørte altså Danmark, ønskede en objektiv undersøgelse, og derfor foreslog vi, at konferencen skulle opfordre UNCTADs generalsekretær til at fremlægge en skitse til, hvordan en sådan undersøgelse kunne foretages. Vi var villige til at støtte tanken om en undersøgelse, men ønskede ikke at foregribe dens resultater.

Et andet spørgsmål, som flere af ordførerne var inde på, var tidstabellen for toldpræferencerne. De ærede medlemmer hr. Niels Matthiasen, hr. Stinus, hr. Sigsgaard og flere spurgte, hvad der ligger i denne tidstabel. Er det en tidstabel over flere år, eller hvordan forholder det sig med den? Den tidstabel, som man enedes om på UNCTAD II, og som tager sigte på at få udarbejdet en generel toldpræferenceplan, går på, at det skal ske i indeværende år, altså i 1969, til gennemførelse i 1970. Der er forudset en række forhandlinger imellem i-landene, altså industrilandene, indbyrdes inden for OECDs rammer og en række forhandlinger mellem industrilandene og udviklingslandene inden for UNCTADs rammer.

Den første specielle tidsfrist, som var fastsat i det forberedende arbejde, var den 1. marts 1969; det var besluttet, at inden 1. marts skulle hvert industriland aflevere et generelt memorandum til OECD om de betingelser, hvorunder de ville være rede til at yde generelle toldpræferencer til u-landene. På det ministermøde, som blev holdt i OECD i februar, understregede Danmark og Sverige stærkt betydningen af at overholde den fastlagte køreplan. Pr. 1. marts havde imidlertid kun de nordiske lande og enkelte andre overholdt fristen, men siden har også fællesmarkedet og Storbritannien færdiggjort sine overvejelser. USA har på grund af regeringsskiftet ikke kunnet overholde fristen. Vi håber imidlertid, at realitetsforhandlingerne inden for OECD om et fælles tilbud til u-landene kan komme i gang i nærmeste fremtid, sådan at vi virkelig har noget at tilbyde dem, når vi skal drøfte sagen med dem.

Hvis jeg må gå lidt videre med dette spørgsmål, vil jeg nævne, at det ærede medlem hr. Stinus — det blev vist også nævnt af andre — var inde på, om de nordiske lande gennem en enegang kunne lægge et vist moralsk pres på de øvrige industrilande, så man kunne sikre, at der blev almindelig tilslutning til sagen. Jeg tror, at de nordiske lande kan øve en indflydelse. Jeg tror, at den holdning, de indtager, har sin betydning for forløbet af de internationale drøftelser på dette område, men spørgsmålet er naturligvis, hvordan man bedst udnytter disse muligheder. Jeg tror, som jeg også sagde i redegørelsen, hvad flere har refereret til, ikke, at Danmark eller de nordiske lande alene kan gennemføre en toldafvikling over for u-landene, som disse vil have nogen virkelig glæde af. Vi må først og fremmest søge at gøre vor indflydelse gældende ved en fornuftig argumentation inden for de samarbejdsorganer, vi er medlemmer af, og det vil altså i det foreliggende tilfælde sige OECD. Vi tror, at den form, som det nordiske forhandlingsoplæg har, kan give os mulighed for at øve en væsentlig indflydelse på forhandlingerne. Jeg er ikke i stand til fra denne talerstol at afsløre detaljer i oplægget. Jeg har sagt noget i min redegørelse om hovedlinjerne, men det vil ikke være rigtigt at offentliggøre et fortroligt indlæg her.